

NGHỊ QUYẾT CỦA BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ TỈNH

về tăng cường giáo dục, phát huy truyền thống văn hóa, văn hiến, yêu nước, cách mạng của quê hương Thái Bình cho cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân

Nhằm giáo dục, phát huy truyền thống văn hóa, văn hiến, yêu nước, cách mạng của quê hương Thái Bình trở thành nguồn lực tinh thần, sức mạnh nội sinh trong cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân, thực hiện thắng lợi sự nghiệp đổi mới, công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế, xây dựng Thái Bình giàu đẹp, văn minh, phát triển bền vững, Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh ban hành Nghị quyết về tăng cường giáo dục, phát huy truyền thống văn hóa, văn hiến, yêu nước, cách mạng của quê hương Thái Bình cho cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân.

I- ĐẶC ĐIỂM TỈNH HÌNH

1- Truyền thống văn hóa, văn hiến, yêu nước, cách mạng của tỉnh

Tỉnh Thái Bình được thành lập ngày 21 tháng 3 năm 1890, là vùng đất bốn bề sông biển, được bồi tụ bởi sông Hồng, sông Trà Lý, sông Luộc, sông Hoá; có bờ biển trải dài hơn 54km, diện tích tự nhiên 1.545,93km², dân số gần 1,8 triệu người; gồm 07 huyện và 01 thành phố.

Thái Bình là vùng đất “địa linh, nhân kiệt” gắn liền với lịch sử hàng nghìn năm dựng nước và giữ nước của dân tộc Việt Nam. Nhân dân Thái Bình tự hào đã xây đắp, hun đúc nên truyền thống văn hóa, văn hiến, yêu nước và cách mạng của quê hương, nơi sinh ra, nuôi dưỡng và chở che bao danh nhân, tuần kiệt đã góp phần làm rạng danh quê hương, đất nước.

Từ buổi đầu dựng nước, năm 40 đầu công nguyên, vùng đất Thái Bình là nơi nữ tướng Vũ Thị Thục đẩy binh khởi nghĩa dưới cờ Hai Bà Trưng đánh đuổi quân Đông Hán, được Hai Bà Trưng phong tước hàm “Đông Nhung Đại tướng quân”. Thế kỷ thứ VI, Lý Bí (còn gọi là Lý Bôn) đã lập căn cứ đánh đuổi giặc Lương, lập nên nước Vạn Xuân - nhà nước độc lập đầu tiên ở Việt Nam, tự xưng Hoàng đế - vua Lý Nam Đế. Thế kỷ thứ X, vùng đất Bồ Hải Khẩu (nay thuộc tỉnh Thái Bình) đã được tướng quân Trần Lâm chọn làm nơi nương tựa cho Đinh Bộ Lĩnh thống nhất

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Nguyễn Phú Trọng cùng các đồng chí lãnh đạo tỉnh xem Báo Thái Bình số ra ngày 2/2/2018.

sở cả vật thể và phi vật thể với gần 3.000 công trình kiến trúc cổ, hàng trăm hội làng, trò chơi dân gian, di sản văn hóa phi vật thể của người Việt, tiêu biểu là nghệ thuật chèo và múa rối nước; nhiều di sản Hán Nôm đồ sộ, đa dạng gồm: hương ước, quy ước, tục lệ, thần tích, thần phả, sắc phong, kho tàng ca dao, tục ngữ phong phú; những thuần phong, mỹ tục của các thôn làng; truyền thống nền nếp, gia phong của các gia đình, dòng họ; những tính cách nổi trội... phản ánh những nét riêng của vùng đất, con người Thái Bình.

Nhân dân Thái Bình đời nối đời, cần cù, thông minh, sáng tạo, đoàn kết, đùm bọc yêu thương nhau, khắc phục khó khăn bền bỉ, san gạt, lấp trồng, đào sông, đắp đê, trị thủy, thau chua rửa mặn, mở đất, lập làng. Dưới bàn tay, khối óc của bao thế hệ nhân dân, Thái Bình đã trở thành tỉnh đồng bằng duyên hải đất đai phì nhiêu, màu mỡ; hệ thống thủy lợi, giao thông thuận lợi cho phát triển nông nghiệp và kinh tế nông thôn.

Trải ngàn đời, từ buổi đầu mở đất đến hiện tại, Thái Bình luôn là một điển hình về thâm canh lúa nước. Từ giữa thiên niên kỷ thứ nhất, nhiều vùng đất nay thuộc tỉnh Thái Bình đã có đông cư dân sinh sống bằng gieo cấy lúa nước và đánh bắt thủy hải sản. Đến thế kỷ thứ IX, vùng đất Bồ Hải Khẩu đã là nơi ruộng tốt, người đông. Vào những năm 1038 - 1065, vua Lý Thái Tông và vua Lý Thánh Tông đã về Bồ Hải Khẩu cày ruộng tịch điền để khuyến nông của đất nước. Kho tàng kinh nghiệm thâm canh lúa nước ngày càng được bồi đắp thêm ở thời kỳ hiện đại. Hơn bảy thập kỷ qua, Thái Bình luôn giữ đỉnh cao về năng suất lúa. Năm 1966, trong hoàn cảnh đạn bom khốc liệt của cuộc kháng chiến chống Mỹ, Thái Bình đã đạt năng suất lúa 5 tấn/ha bình quân trong toàn tỉnh, trở thành quê hương 5 tấn đầu tiên trong cả nước.

Cùng với truyền thống thâm canh lúa nước, Thái Bình có lịch sử phát triển nghề và làng nghề từ rất sớm; được những người tài năng, đức độ truyền nghề

và dưới bàn tay tài hoa, điêu luyện, đức tính chăm chỉ, cần cù, thông minh, sáng tạo của người dân, nhiều sản phẩm làng nghề của tỉnh từ xa xưa đã nổi tiếng ở trong và ngoài nước như: dệt lụa Bộ La; dệt vải làng Mạo; chạm bạc Đồng Xâm; dệt chiếu làng Hới; nghề mộc làng Vẽ, làng Diệc; thêu Minh Lăng; nghề rèn Thụy Dân, nghề đan mây, tre, đan cối,... Nghề và làng nghề phát triển nên Thái Bình có nhiều vị tổ nghề được nhân dân tôn vinh, thờ phụng.

Truyền thống văn hóa, văn hiến, yêu nước nồng nàn đã thực sự là động lực tinh thần to lớn để nhân dân Thái Bình sớm giác ngộ cách mạng, tiếp tục chủ nghĩa Mác - Lênin. Từ năm 1926 Thái Bình đã có 2 tổ chức Việt Nam cách mạng Thanh niên; năm 1929, có 6 chi bộ Đảng Cộng sản Đảng. Ngay sau khi Đảng Cộng sản Việt Nam được thành lập, các tổ chức đảng ở Thái Bình đã lãnh đạo cuộc biểu tình của nông dân Tiên - Duyên - Hưng, ngày mùng 1 tháng 5 năm 1930, là một trong hai cuộc biểu tình lớn nhất và sớm nhất của Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Đảng và cùng với cuộc biểu tình của nông dân Tiên Hải ngày 14 tháng 10 năm 1930, mở đầu cho cao trào cách mạng giải đoạn 1930 - 1931. Dưới sự lãnh đạo của Đảng, nhân dân Thái Bình đã kiên cường, bất khuất trong đấu tranh, giành nhiều thắng lợi trong các cao trào cách mạng (1930 - 1931, 1936 - 1939,

1939 - 1945). Khi thời cơ cách mạng chín muồi, ngày 18-8-1945, dưới sự lãnh đạo của Đảng, nhân dân Thái Bình đã nổi dậy khởi nghĩa, chỉ trong một tuần lễ, khắp các phủ, huyện và thị xã đã giành chính quyền về tay nhân dân.

Trong các cuộc kháng chiến bảo vệ Tổ quốc và làm nghĩa vụ quốc tế, Đảng bộ và nhân dân Thái Bình đã có đóng góp to lớn về sức người, sức của. Hơn 50 vạn người con quê hương Thái Bình đã tham gia chiến đấu và phục vụ chiến đấu trên khắp các chiến trường, trong đó, trên 51 nghìn người đã anh dũng hy sinh, gần 33 nghìn thương binh, bệnh binh, gần 34 nghìn người tham gia hoạt động kháng chiến và con đẻ của họ bị nhiễm chất độc hóa học do quân đội Mỹ sử dụng trong chiến tranh xâm lược Việt Nam, gần 6 nghìn người hoạt động cách mạng, hoạt động kháng chiến bị địch bắt tù đày. Thi đua với tiền tuyến, ở hậu phương, nhân dân Thái Bình đã đóng góp trên 100 triệu ngày công và trên 1,5 triệu tấn lương thực, thực phẩm phục vụ kháng chiến. Nhiều người con ưu tú của quê hương đã lưu danh vào các mốc son lịch sử của Đảng, của dân tộc như: lãnh tụ Nguyễn Đức Cảnh, Đại tướng Hoàng Văn Thái; các Anh hùng Lực lượng vũ trang: Nguyễn Thị Chiến, Tạ Quốc Luật, Bùi Quang Thận, Phạm Tuấn...

Với những thành tựu to lớn, những đóng góp và chiến công hiển hách, Đảng bộ, nhân dân, lực

lượng vũ trang Thái Bình và 8/8 huyện, thành phố, hàng trăm xã, phường đã vinh dự được Đảng, Nhà nước phong tặng danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân; Huân chương Hồ Chí Minh, Huân chương Độc lập hạng Nhất; 06 Huân chương Quân công; trên 5.500 bà mẹ được phong tặng và truy tặng danh hiệu “Bà mẹ Việt Nam anh hùng”; hàng trăm tập thể và cá nhân được phong tặng danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân và Anh hùng Lao động; hơn 23 vạn người được tặng thưởng Huân, Huy chương kháng chiến; hàng trăm tập thể và cá nhân được tặng Huân chương Độc lập, Huân chương Chiến công và nhiều phần thưởng cao quý khác. Đảng bộ và nhân dân Thái Bình đã vinh dự 5 lần được đón Bác Hồ về thăm. Những lời dạy, lời thăm hỏi, động viên của Bác không chỉ tiếp thêm sức mạnh cho cán bộ, đảng viên và nhân dân thực hiện tốt lời căn dặn của Người “Bác mong các đồng chí và đồng bào đều cố gắng hơn nữa để làm cho Thái Bình trở thành một tỉnh gương mẫu về mọi mặt” mà còn là những di sản vô cùng quý giá với Đảng bộ và nhân dân Thái Bình trong nhiều năm qua.

Hơn 30 năm thực hiện công cuộc đổi mới, dưới sự lãnh đạo của Đảng, kế thừa và phát huy truyền thống của quê hương, Đảng bộ và nhân dân Thái Bình kiên định chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, con đường độc lập dân tộc và

chủ nghĩa xã hội; không ngừng đổi mới, nâng cao bản lĩnh chính trị, nâng tầm trí tuệ, vững vàng trước mọi thử thách; phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân; khai thác tiềm năng, lợi thế, giành được những thắng lợi to lớn trên các lĩnh vực, đưa Thái Bình ngày càng phát triển toàn diện. Những năm gần đây, kinh tế của tỉnh có bước tăng trưởng khá, cơ cấu kinh tế phát triển theo hướng tích cực. Chương trình mục tiêu Quốc gia xây dựng nông thôn mới đạt được nhiều thành tựu quan trọng. Lĩnh vực văn hóa - xã hội có nhiều tiến bộ; xây dựng đời sống văn hóa được quan tâm; sự nghiệp giáo dục - đào tạo tiếp tục phát triển, chất lượng giáo dục ở các cấp học có nhiều chuyển biến, trình độ dân trí được nâng lên; công tác chăm sóc sức khỏe nhân dân được thực hiện tốt; công tác vệ sinh an toàn thực phẩm được coi trọng. Chính sách đối với người có công, chính sách an sinh xã hội được thực hiện đầy đủ, kịp thời. Các hoạt động khoa học công nghệ, thông tin, truyền thông, văn hóa, văn nghệ, thể dục, thể thao và các phong trào thi đua được đẩy mạnh, đi vào chiều sâu, thiết thực, hiệu quả. Tình hình chính trị ổn định, nhân dân phấn khởi, tin tưởng vào sự lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý, điều hành của các cấp ủy, chính quyền. Công tác xây dựng Đảng và hệ thống chính trị được tăng cường. Khối đại đoàn kết toàn dân được củng cố; quyền làm chủ của nhân dân ngày càng được phát huy.

Những thành tựu quan trọng và toàn diện đạt được về chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội, quốc phòng, an ninh, xây dựng hệ thống chính trị và khối đại đoàn kết toàn dân của tỉnh trong những năm qua đã và đang thấp sáng thêm truyền thống của quê hương, là niềm tự hào sâu sắc, là nguồn sức mạnh vật chất, tinh thần to lớn của Đảng bộ và nhân dân Thái Bình trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế.

2- Tình hình thực hiện công tác giáo dục truyền thống văn hóa, văn hiến, yêu nước, cách mạng

2.1- Kết quả
Những năm qua, cấp ủy, chính quyền, các ban, ngành, đoàn thể trong tỉnh đã tập trung lãnh đạo, chỉ đạo, triển khai và tổ chức thực hiện có hiệu quả các

ng nghị quyết, chỉ thị về giáo dục truyền thống cho cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân; kết hợp chặt chẽ giữa tuyên truyền, giáo dục chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh với tuyên truyền, giáo dục truyền thống văn hóa, văn hiến, yêu nước, cách mạng của quê hương, đất nước; từng bước thực hiện đổi mới nội dung, phương pháp tuyên truyền và giáo dục truyền thống. Một số địa phương, nhà trường đã đưa nội dung giáo dục truyền thống lịch sử, truyền thống văn hóa của tỉnh vào chương trình giáo dục phổ thông; chú trọng giáo dục nghệ thuật chèo, nhạc cụ dân tộc; thường xuyên tổ chức các cuộc thi tìm hiểu về truyền thống quê hương, đất nước trong học sinh, sinh viên và thanh niên. Công tác chăm lo phát triển con người toàn diện và phát huy nhân tố con người trong giữ gìn, bảo tồn, bổ sung, phát triển các giá trị văn hóa truyền thống của tỉnh trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế được chú trọng. Việc xây dựng, trùng tu, tôn tạo, bảo vệ, khai thác và phát huy các di tích lịch sử văn hóa trên địa bàn được quan tâm. Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” được phát động và thực hiện hiệu quả ở nhiều địa phương, cơ quan, đơn vị đã góp phần bảo tồn và phát huy các giá trị truyền thống văn hóa tốt đẹp. Các phong trào thi đua yêu nước được triển khai sâu rộng, thiết thực đã góp phần vào sự nghiệp phát triển văn hóa, xây dựng đạo đức, nhân cách, lối sống tốt đẹp của con người, bồi dưỡng lòng yêu nước, chủ nghĩa anh hùng cách mạng, tinh thần đoàn kết, năng động, sáng tạo và ý chí quyết tâm vượt qua khó khăn, thử thách của nhân dân trong tỉnh. Các hoạt động tuyên truyền, quảng bá những truyền thống tốt đẹp của đất và người Thái Bình tới các vùng miền trong cả nước và cộng đồng quốc tế được quan tâm, đã cổ vũ, động viên cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân người Thái Bình ở trong và ngoài nước hướng về cội nguồn, đồng lòng, chung sức thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ chính trị, phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh, xây dựng tỉnh Thái Bình ngày càng văn minh, giàu đẹp và phát triển.

2.2- Hạn chế, nguyên nhân

2.2.1- Hạn chế:
- Công tác giáo dục, phát huy truyền thống văn hóa, văn hiến, yêu nước, cách mạng của quê hương Thái Bình ở một số địa phương, cơ quan, đơn vị chưa được chú trọng. Nội dung, phương thức giáo dục truyền thống chậm đổi mới. Việc tuyên truyền, quảng bá về những truyền thống quý báu của tỉnh và các loại hình di sản văn hóa phi vật thể, các di tích lịch sử văn hóa; việc bảo tồn, khai thác, phát huy giá trị các chứng tích cổ, những hương ước, quy ước thôn, làng xưa, các thuần phong, mỹ tục... hiệu quả chưa cao.

- Quản lý nhà nước về lĩnh vực văn hóa còn những mặt chưa tốt; công tác tham mưu về bảo tồn, phát huy và làm giàu truyền thống văn hóa, văn hiến của tỉnh trong điều kiện phát triển mạnh mẽ của khoa học - công nghệ và hội nhập còn nhiều hạn chế.

- Vẫn còn một bộ phận cán bộ, đảng viên, nhân dân có biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, thiếu tinh thần đoàn kết, thiếu ý thức chấp hành pháp luật, sống thực dụng, thiếu lý tưởng, xa rời truyền thống văn hóa tốt đẹp của quê hương, đất nước.

- Việc đấu tranh, ngăn chặn các thông tin xấu, độc hại, trái thuần phong mỹ tục, văn hóa truyền thống của tỉnh, của dân tộc còn hạn chế.

2.2.2- Nguyên nhân:

* Về chủ quan: Một số cấp ủy, chính quyền, đoàn thể chính trị - xã hội chưa hiểu sâu sắc về lịch sử truyền thống văn hóa, văn hiến, yêu nước, cách mạng của quê hương Thái Bình; chưa nhận thức đúng, thậm chí có biểu hiện xem nhẹ vị trí đặc biệt quan trọng của công tác giáo dục truyền thống. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện và sự phối hợp giữa các địa phương, cơ quan, ban, ngành, đoàn thể trong giáo dục truyền thống còn mang tính hình thức. Tinh tự giác, tự quản trong sinh hoạt cộng đồng của một bộ phận nhân dân chưa được phát huy. Cơ chế, chính sách và nguồn lực đầu tư cho công tác tuyên truyền, giáo dục, bảo tồn, nâng cấp các di tích và tôn vinh các giá trị truyền thống chưa đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ.

Bơi chải tại lễ hội chùa Keo (xã Duy Nhất, huyện Vũ Thư).

Chạm bạc Đồng Xâm (xã Hồng Thái, huyện Kiến Xương).